

MEMÒRIA

de les activitats de l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona de l'any 2017

L'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona (AHAT) és una institució cultural, sense ànim de lucre, que pertany a l'Arquebisbat de Tarragona, la finalitat de la qual és conservar, restaurar i facilitar l'accés i la consulta dels fons documentals que té en dipòsit. A banda dels fons propis de la institució, l'AHAT també acull i gestiona els fons de l'Arxiu Capitular de Catedral de Tarragona (ACT) i l'Arxiu de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla de Tarragona (AHSPT), els quals té en dipòsit, amb la finalitat conservar, restaurar i facilitar-ne l'accés i la consulta.

Objectius i projectes

Un cop acabat l'any 2017 és l'hora de fer balanç de la feina feta i, sempre és bo, de deixar per escrit tot allò que s'ha fet, ja que l'experiència ens diu que la memòria és molt fràgil. Per aquest motiu, compartirem amb vosaltres tot el treball que s'ha fet per posar en valor el patrimoni documental de l'Església de Tarragona.

Com en els anys anteriors i, seguint el camí marca pel primer arxiver Mn. Saç Capdevila, es va seguir amb la política de concentració de fons documentals. Durant el 2017 es va dipositar documentació de quatre fons parroquials –Masllorç, Montblanc, la Pobla de Montornès i Sant Joan Baptista de Valls- dels segles XIX i XX. El Dr. Jaume Pujol i Balcells, arquebisbe de Tarragona, va dipositar bona part de la documentació del seu pontificat, i Mn. Josep Cabayol Magriñà va donar a l'arxiu tota la documentació de la seva estada com a missioner diocesà al llarg de quaranta anys a Ruanda i al Congo. I, finalment, l'AHAT també recull i custodia la documentació d'aquelles institucions relacionades amb l'Església de Tarragona com és el cas de Caritas diocesana de Tarragona que va realitzar un nou dipòsit de documentació fins a l'any 2011. En total el volum ingressat fou de 24,06 ml de documentació.

Un cop la documentació es dipositada a l'arxiu s'instal·la en capsos i comença el procés de catalogació. En aquests sentit al llarg del 2017 es van continuar organitzant, classificant, descrivint i catalogant els fons documentals amb el programa informàtic *gArxiu*, adaptat a la Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). En total es van catalogar 2.647 unitats documentals referents a fons de l'AHAT, 168 documents de l'Arxiu Capitular de Tarragona i 2 documents de l'Arxiu de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla.

Per altra banda, l'AHAT compta amb un equip de voluntaris que, supervisats pel personal de l'arxiu, realitzen tasques de catalogació i indexació de la documentació. Així doncs, el 2017 la Sra. Isabel Sanromà Lucia va catalogar 446 dispenses matrimonials, la Sra. Montserrat Coll Calaf va descriure 354 expedients matrimonials de la parròquia de Sant Pere apòstol de Reus, i el Sr. Anton M. Salvat i Llauredó va catalogar 172 esqueles mortuòries de preveres del fons de Col·leccions factícies. Igualment, entre els mesos de gener i juliol, els musicòlegs Montserrat Canela Grau i Josep Maria Salis Clos van continuar amb la confecció de l'inventari, capsa per capsa, del fons musical de Mn. Miquel Rué Rubió, mestre de capella de la catedral de Girona i de Tarragona. Un cop realitzada aquesta feina d'identificació de tot el material del fons, el mes de setembre, van iniciar la catalogació de la documentació amb el programa *gArxiu*.

No tota la documentació està en òptimes condicions de conservació. Per això, i dins de les possibilitats econòmiques de l'arxiu, cada any es seleccionen alguns documents per portar-los a restaurar al Taller de Restauració de Documents Gràfics del monestir de Sant Pere de les Puel·les de Barcelona. El 2017 es van recollir, un cop ja restaurats, dos llibres baptismes i matrimonis (1566-1577 i 1588-1596) de la parròquia de santa Maria de la Catedral de Tarragona i el llibre del Degà (1208-1608) de l'Arxiu Capitular de Tarragona.

Quan la documentació està catalogada ja pot ser consultada per part dels investigadors a través dels diferents inventaris que hi ha a la seva disposició a la sala de consulta o al quadre de classificació de la web de l'arxiu. Al llarg de l'any 2017 el personal de l'AHAT va atendre 295 consultes de 122 investigadors diferents a la sala de consulta, 58 dels quals era el primer cop que venien a l'arxiu. En total es va servir 1.055 documents. Respecte als estudis realitzats amb aquesta documentació, el 51,5 % s'utilitza per genealogia el 47 % per a l'elaboració d'estudis o articles històrics i l'1,5 % per treballs de recerca de batxillerat.

Fins fa pocs anys la recerca genealògica era la motivació principal per venir a l'AHAT però des de fa gairebé deu anys els llibres sacramentals –baptismes, confirmacions, matrimonis, òbits i compliments pasquals- s'han anat digitalitzant i penjant progressivament a la web de l'AHAT. Aquest fet explica la disminució progressiva d'investigadors a la sala interessats per aquest tema, ja que les consultes que abans es feien d'aquests llibres presencialment ara són via web.

El 10 de setembre del 2009 l'AHAT va penjar els primers documents digitalitzats a la seva web, esdevenint així pioner dins dels arxius eclesiàstics, tant catalans com espanyols, al posar a l'abast dels seus investigadors la documentació digitalitzada. A dia d'avui, encara continua sent uns dels pocs arxius eclesiàstics de l'estat espanyol que ofereix aquest servei.

El 2017 la web de l'AHAT va rebre 191.824 visites de 26.788 usuaris procedents de 59 països, que van visualitzar un total de 7.155.046 d'imatges de documents digitalitzats i amb una mitjana de 430 visites diàries. Des del 2009 la web ha rebut 778.105 visites i s'han visualitzat 31.513.540 d'imatges de documentació digitalitzada.

Per altra banda, la web de l'ACT va rebre 1.941 visites de 1.115 usuaris de 15 països, que van visualitzar un total de 12.946 imatges de documents digitalitzats, i la web de l'AHSPT va rebre 1.872 visites de 1.380 usuaris de 8 països, que van visualitzar un total de 5.108 imatges de documents digitalitzats.

El projecte de digitalització dels fons documentals, iniciat l'any 2008, es fonamenta en els tres principis fundacionals de l'AHAT: evitar la pèrdua de documentació històrica, obtenint, mitjançant la digitalització, una còpia digital del document, assegurar-ne la seva conservació, car un cop digitalitzats els documents es retiren de la consulta directa dels investigadors, evitant així el deteriorament que l'ús reiterat comporta, i finalment, facilitar la seva consulta a través del web de l'AHAT.

Durant el 2017, gràcies al finançament aportat per institucions com la Diputació de Tarragona, la Universitat Rovira i Virgili, els ajuntaments d'Alforja, Constantí, Fullea, la Pobla de Mafumet i Tarrés, les empreses Xarxa Sanitària i Social de Santa Tecla i Dinser Servicios Informáticos S.L. i també la col·laboració desinteressada de trenta set particulars es va poder digitalitzar una part de la documentació dipositada a l'AHAT. Així doncs, el 2017 es van digitalitzar 638 documents que representen 122.104 imatges corresponents a l'AHAT, mentre que de l'ACT es va digitalitzar 13 documents que representen 1.730 imatges, i finalment, de l'AHSPT 552 documents que representen 30.495 imatges. Aquest mateix any l'AHAT va començar la digitalització del seu fons audiovisual, passant els enregistraments en format VHS a digital.

En total l'AHAT gestiona la conservació de la digitalització de la documentació que s'ha realitzat durant aquests anys dels tres arxius: AHAT, ACT i AHSPT. Els tres arxius sumen un total de 12.166 unitats documentals digitalitzades que representen un volum de 1.737.365 imatges digitals que ocupen en total 53,84 TB. Per tal de garantir l'òptima conservació de tot aquest volum d'informació l'AHAT compta amb un repositori segur basat en software distribuït i lliure anomenat CEPH, pensat en la escalabilitat i preservació dels fitxers, el qual garanteix, en tot moment, la seva correcta conservació.

Destacar que, des del 2013, l'AHAT ofereix als seus investigadors, simpatitzants i amics la possibilitat d'esdevenir patrocinadors del projecte de digitalització, participant d'una manera activa en el seu finançament. El 2017 els trenta-set particulars han patrocinat la digitalització de 211 documents, principalment documentació de fons parroquials (llibres sacramentals, testaments, capítols matrimonials, manuals notarials, etc.), però també dispenses matrimonials, expedients de reparació de temples, processos de la cúria eclesiàstica i documentació de l'Arxiu Capítular de Tarragona.

Així doncs, el balanç després de quatre anys no pot ser més positiu. En aquest període s'han digitalitzat un total de 782 documents gràcies a la col·laboració de 271 persones que han col·laborat econòmicament amb el projecte de micromecenatge.

Al llarg del 2017 es va posar a l'abast dels investigadors, a través de la web, la documentació digitalitzada de les parròquies de l'Albi, Alforja, Arbeca, Barberà de la Conca, Belltall, Bellvei, les Borges del Camp, Botarell, Capafonts, Cervià de les Garrigues, Constantí, l'Espluga de Francolí, Fullea, Masllorenç, Miramar, Montagut, Montbrió del Camp, Montbrió de la Marca, Nalec, els Omellons, Pobla de Cérvoles, Sant Pere apòstol de Reus, Riudecanyes, Riudoms, Rocamora, Sant Jaume dels Domenys, Santa Oliva, la Secuita, Senan, Siurana, Sant Pere apòstol de Tarragona, la Santíssima Trinitat de Tarragona, Sant Francesc de Tarragona, Tarrés, Ulldemolins, Vallmoll, Sant Joan Baptista de Valls, Vendrell, Vilabella, Vila-rodona,

Vilosell i Vilaplana, també es van afegir dispenses matrimonials, viduitats-Presumptes morts, expedients d'oratoris, inventaris parroquials, i expedients de reparació de temples i cementiris, i també processos de la mensa capitular relatius a la Canonja de l'Arxiu Capitular de Tarragona.

Per altra banda, l'AHAT participa i organitza jornades i cursos d'història. El 28 de gener vam participar a la taula rodona de les II Jornada de Genealogia i Arxius. Recuperant històries familiars organitzada pel el Centre d'Estudis Locals del Vilosell i l'Ajuntament del Vilosell amb la col·laboració del Centre d'Estudis de les Garrigues, a la Sala Polivalent. I el dia 25 de maig vam ser convidats a participar a la jornada "Els arxius històrics en l'entorn digital" organitzada per l'Arxiu Històric de la Ciutat de la Barcelona amb motiu dels seus cents anys d'història, amb la conferència "Crowdsourcing aplicat a la indexació de llibres sacramentals".

També vam participar en el programa La Tarda de Radio Ciutat de Tarragona i al programa Signes dels Temps de TV3 es va emetre una entrevista a Mn. Manuel M. Fuentes i Gasó sobre la tasca feta a l'AHAT en aquests darrers anys.

Durant el 2017 alumnes del grau d'Història i d'Història de l'Art de la URV, de l'Escola de Restauració i Conservació de Bens Culturals de Catalunya i d'un màster d'història de la universitat de Leipzig van visitar l'AHAT per a conèixer de primera mà els seus fons.

L'AHAT va organitzar diversos actes. El primer fou la conferència "L'impuls de l'arquebisbat de Tarragona en l'arquitectura, l'urbanisme i el territori durant els segles XVI-XVII" a càrrec de l'arquitecte i historiador Josep Llop i Tous, en el marc de la commemoració del Vè centenari del naixement del qui fou Arquebisbe de Tarragona Antoni Agustín i Albanell.

El juny va ser un mes ple d'actes. Per primer vegada, el 10 de juny va tenir lloc la Trobada d'amics i col·laboradors de l'AHAT amb l'objectiu de compartir experiències i agrair la col·laboració a totes aquelles persones que de manera desinteressada han participat amb el projecte de digitalització dels fons documentals. Tot seguit, el dijous 15 i divendres 16 es van celebrar les III Jornades d'Història Mn. Sanç Capdevila i Felip, aquest cop dedicades a Les minories socials i la justícia a l'època medieval i moderna. I per acabar, el 20 de juny es va presentar la publicació de les actes del cicle de conferències "Cardenal Vidal i Barraquer. Testimoni fidel (1943-2013)" a càrrec de l'historiador Dr. Josep M. Solé i Sabaté.

Finalment, durant tot l'any 2017 es va continuar amb la catalogació dels llibres, revistes i fulls parroquials de la biblioteca auxiliar de l'AHAT. Durant l'any es van catalogar 1.593 llibres i es van introduir 62 títols nous de revistes i 22 de fulls parroquials. Així doncs, a 31 de desembre la biblioteca auxiliar comptava amb 6.827 llibres, 287 títols de revistes i 73 fulls parroquials catalogats.

Personal

Manuel Maria Fuentes i Gasó, pvre., director.

Joan Maria Quijada Bosch, tècnic-archiver.

Neus Sánchez Pié, tècnic-archiver, responsable de l'Arxiu Històric de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla i de l'Arxiu Capitular de Tarragona.

Jordi Altés Martí, enginyer informàtic superior.

Xavier Sánchez Sancho, administratiu.

Juncal Arcelus Chapartegui, estudiant del grau d'història de la URV. 150 hores de pràctiques de l'assignatura Pràctiques externes del curs acadèmic 2016-2017.

Oriol Vernet Pardell, estudiant del grau d'història de la URV. 150 hores de pràctiques de l'assignatura Pràctiques externes del curs acadèmic 2016-2017.

Isabel Sanromà i Lucia, voluntària.

Montserrat Coll i Calaf, voluntària.

Anton M. Salvat i Llaurador, voluntari.

Joan Cañas i Folch, voluntari.

Infraestructura

- Durant els mesos de setembre i octubre es va arranjar la sala que hi ha sobre l'Arxiu Capitular de la Catedral de Tarragona i es va rehabilitar totalment la teulada de damunt.

Formació del personal

- El dia 28 de febrer visita al taller de restauració d'obres gràfiques del monestir de les Puel·les de Barcelona per realitzar un taller per aprendre a elaborar materials de conservació per la documentació de l'arxiu.
- El dia 8 de març visita de treball a l'arxiu i biblioteca del monestir de Montserrat.
- El dia 26 d'abril visita de treball a l'Arxiu Municipal de Valls.
- El dia 19 de juliol visita de treball a la Biblioteca Nacional de Catalunya.

Moviment i tractament de fons:

Nous fons dipositats

Personals

Mn. Josep Cabayol Magriñà [segle XX], 1,56 ml.

Ingressos de documentació de fons existents

Parroquials

Masllorenc. Parròquia de sant Llorenç, diaca i màrtir (1805-1919), 0,36 ml.

Montblanc. Parròquia de Santa Maria [segle XX], 2,16 ml.

Pobla de Montornès, la. Parròquia de Sant Ramon de Penyafort (1867-1967), 0,12 ml.

Valls. Parròquia de Sant Joan Baptista [segles XIX i XX], 4,80 ml.

Personals

Dr. Jaume Pujol i Balcells, arquebisbe de Tarragona (2004-2014), 7,20 ml.

Institucions

Caritas diocesana de Tarragona (2009-2011), 8,16 ml.

Monestir de la Mare de Déu de la Serra de Montblanc [segles XIX i XX], 0,24 ml.

Documentació dipositada

2007	28,42 ml.
2008	23,04 ml.
2009	89,28 ml.
2010	62,92 ml.
2011	87,88 ml.
2012	48,34 ml.
2013	19,80 ml.
2014	44,88 ml.
2015	97,44 ml.
2016	42,72 ml.
2017	24,06 ml.

TOTAL **569,32 ml.**

Usuaris, consulta i préstecs

Al llarg de l'any 2017 el personal de l'AHAT va atendre 295 consultes de 122 usuaris diferents a la sala de consulta, 58 dels quals era el primer cop que hi venien. Es van servir 1.055 unitats documentals; 807 era documentació del fons Parroquials, 22 del fons dels Arquebisbes, 122 del fons del Vicariat i Oficialat Eclesiàstic, 48 del fons de Secretaria de Cambra i Govern, 18 del fons d'Associacions i confraries, 3 del fons de Monacals, Religiosos i Religioses, 20 dels fons Personals, 1 del fons del Seminari de Sant Pau i Santa Tecla de Tarragona, 1 del fons de Còdexs, 1 del fons de la Causa dels Sants, i 30 de l'Arxiu Capitular de Tarragona.

Respecte als estudis realitzats amb aquesta documentació, cal remarcar encara el predomini de la recerca genealògica amb el 51,5 % d'unitats documentals utilitzades per a aquesta finalitat, davant el 47 % per a l'elaboració d'estudis demogràfics, toponímics, onomàstics, paleogràfics i l'1,5 per treballs de recerca de batxillerat. Aquesta igualtat en els percentatges té la raó principal en que la gran majoria dels llibres sacramentals estan penjats a la web de l'AHAT i les consultes que abans es feien d'aquests llibres presencialment ara són via web. Tanmateix, l'AHAT ha rebut 335 consultes externes, via correu electrònic, correu ordinari o telèfon.

A l'acaba l'any la llista de distribució de l'AHAT comptava amb 2.269 membres, mitja pel qual estan puntualment informats de les últimes novetats, notícies i activitats relacionades amb l'arxiu.

	Consultes	Usuaris	Unitats documentals consultades
2009	1.205	220 (180)*	3.841
2010	921	214 (136)*	2.964
2011	840	273 (97)*	2.774
2012	807	210 (118)*	2.426
2013	747	192 (158)*	2.517
2014	656	202 (85)*	2.272
2015	487	149 (57)*	1.866
2016	367	124 (47)*	1.686
2017	295	122 (58)*	1.055
TOTAL	6.315	1.706**	21.401

* Entre parèntesis els usuaris registrats nous per any. ** Total d'usuaris nous

Usuaris presencials ACT

	Consultes	Usuaris	Unitats documentals consultades
2011	56	12	184
2012	51	17	227
2013	18	12	78
2014	26	12	53
2015	16	5	74
2016	17	11	46
2017	4	4	30
TOTAL	188	73	692

Usuaris presencials AHSPT

A partir del 5 de maig de 2014 l'accés a la documentació es fa mitjançant la web, ja que la majoria de documentació a la qual es permet el seu accés, segons la legislació vigent, està digitalitzada. Per aquest motiu hi ha una davallada de consultes presencials.

	Consultes	Usuaris	Unitats documentals consultades
2012	54	8	138
2013	10	5	22
2014	1	1	1
2015	1	1	1
TOTAL	66	15	162

La disminució de investigadors presencials es veu compensada amb escreix amb l'augment, any rere any, de la consulta de la documentació digitalitzada a través de les tres webs pròpies de cadascun dels arxius.

Estadístiques web AHAT

L'any 2017 la web de l'AHAT va rebre 191.824 visites de 26.788 usuaris de 59 països, que van visualitzar un total de 7.155.046 imatges de documents digitalitzats. El web va tenir una mitjana de 430 visites diàries.

	Visites	Usuaris	Imatges visualitzades
2009	13.171	4.753	219.304
2010	27.008	7.963	746.755
2011	43.290	11.689	1.360.746
2012	64.852	16.112	2.372.491
2013	74.076	16.746	3.575.616
2014	82.967	18.886	4.621.505
2015	108.298	24.000	5.305.806
2016	172.619	26.291	6.167.271
2017	191.824	26.788	7.155.046
TOTAL	778.105		31.513.540

Estadístiques web ACT

L'any 2017 la web de l'ACT va rebre 1.941 visites de 1.115 usuaris de 15 països, que van visualitzar un total de 12.946 imatges de documents digitalitzats.

	Visites	Usuaris	Imatges visualitzades
2012	501	400	924
2013	1.343	963	6.103
2014	1.670	1.390	5.726
2015	1.633	1.346	2.911
2016	2.220	1.824	6.465
2017	1.941	1.115	12.946
TOTAL	9.308		35.075

Estadístiques web AHSPT

L'any 2017 la web de l'AHSPT va rebre 1.872 visites de 1.380 usuaris de 8 països, que van visualitzar un total de 5.108 imatges de documents digitalitzats.

	Visites	Usuaris	Imatges visualitzades
2014*	913	617	11.816
2015	895	582	9.029
2016	2.498	1.777	9.945
2017	1.872	1.380	5.108
TOTAL	6.178		35.898

* Dades des del 5 de maig del 2014

Instruments de treball elaborats amb el programa gArxiu adaptat a la normativa de descripció arxivística de Catalunya (NODAC)

Descripció i informatització dels fons de l'AHAT

- Arquebisbes, 79 unitats documentals.
- Bisbes auxiliars de Tarragona, 9 unitats documentals.
- Vicariat i Oficialat Eclesiàstic, 553 unitats documentals.
- Secretaria de Cambra i Govern, 662 unitats documentals.
- Seminari de Sant Pau i Santa Tecla de Tarragona, 188 unitats documentals.
- Parroquials, 895 unitats documentals.
- Personals, 88 unitats documentals.
- Còdexs i manuscrits, 1 unitat documental.
- Col·leccions factícies, 172 unitats documentals.

En total, el 2017 es van catalogar 2.647 unitats documentals de l'AHAT amb el gArxiu, el programa informàtic de gestió documental.

	Documentació catalogada
2006	1.432
2007	1.100
2008	1.427
2009	2.814
2010	4.749
2011	3.921
2012	3.492
2013	2.081
2014	2.268
2015	4.503
2016	3.408
2017	2.647
TOTAL	33.842

El 2017 els voluntaris i els estudiants en pràctiques han continuat les diverses tasques d'indexació iniciades en els anys anteriors. Així doncs, la Sra. Isabel Sanroma Llúcia va catalogar 446 dispenses matrimonials, la Sra. Montserrat Coll Calaf va descriure 354 expedients matrimonials de la parròquia de Sant Pere apòstol de Reus, i el Sr. Anton M. Salvat i Llauredó va catalogar 172 esqueles mortuòries de preveres del fons de Col·leccions factícies.

Per altra banda, entre els mesos de gener i juliol els musicòlegs Montserrat Canela Grau i Josep Maria Salisí Clos van continuar amb la realització de l'inventari caps per caps del fons musical de Mn. Miquel Rué Rubió. Un cop realitzada aquesta feina d'identificació de tot el material del fons van començar el mes de setembre a catalogar la documentació amb el programa gArxiu.

Descripció i informatització de l'Arxiu Capitular de la Catedral de Tarragona

- Fons Catedral, 1 unitats documentals.
- Fons Capítol Catedral, 166 unitats documentals.
- Fons Comunitat de preveres, 1 unitats documentals.

En total, el 2017 es van catalogar 168 unitats documentals de l'ACT amb el gArxiu, el programa informàtic de gestió documental.

Documentació catalogada	
2011	248
2012	1.035
2013	802
2014	117
2015	1.704
2016	212
2017	168
TOTAL	4.286

Descripció i informatització de l'Arxiu Històric de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla

- Fons Hospital de Sant Pau Santa Tecla, 2 unitat documental.
- Fons Cementiri, 5 unitat documental.
- Fons fotogràfic, 173 unitats documentals.

En total, el 2017 es van catalogar 180 unitats documentals de l'AHSPT amb el gArxiu, el programa informàtic de gestió documental. Per altra banda, el Sr. Joan Cañas i Folch va indexar 10.093 registres dels dietaris del cementiri.

Documentació catalogada	
2010	49
2011	2.191
2013	192
2014	31
2015	273
2016	418
2017	180
TOTAL	3.334

Digitalització

Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona

	Unitats documentals digitalitzades	Imatges digitals	
2008-2009	710	183.345	
2010	730	112.677	
2011	1.618	305.896	
2012	697	123.512	
2013	909	143.869	
2014	1.125	192.861	
2015	1.001	219.753	
2016	860	108.647	
2017	638	122.104	
TOTAL	8.288	1.512.664	46.33 TB

Arxiu Capitular de Tarragona

	Unitats documentals digitalitzades	Imatges digitals	
2009	21	6.520	
2012	59	49.736	
2013	103	20.512	
2014	29	4.117	
2015	561	18.380	
2016	789	15.856	
2017	13	1.730	
TOTAL	1.575	116.851	4.70 TB

Arxiu Històric de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla

	Unitats documentals digitalitzades	Imatges digitals	
2012	689	37.877	
2013	1.004	34.448	
2014	41	1.535	
2015	1	59	
2016	16	3.436	
2017	552	30.495	
TOTAL	2.303	107.850	2,81 TB

El 2017 l'AHAT va començar la digitalització del seu fons audiovisual, passant els enregistraments en format VHS a digital.

En total l'AHAT gestiona la conservació de la digitalització de la documentació dels tres arxius: AHAT, ACT i AHSPT. Els tres arxius sumen un total de 12.166 unitats documentals digitalitzades que representen un volum de 1.737.365 imatges digitals que ocupen en total 53,84 TB.

Per tal de garantir l'òptima conservació de tot aquest volum d'informació l'AHAT compta amb un repositori segur basat en software distribuït i lliure anomenat CEPH, pensat en la escalabilitat i preservació dels fitxers, el qual garanteix, en tot moment, la seva correcta conservació.

Conservació i restauració

El Taller de Restauració de Documents Gràfics del monestir de Sant Pere de les Puel·les de Barcelona va restaurar dos llibres baptismes i matrimonis (1566-1577 i 1588-1596) de la parròquia de santa Maria de la Catedral de Tarragona i el llibre del Degà (1208-1608) de l'Arxiu Capitular de Tarragona.

Convenis i col·laboracions institucionals

- Conveni amb Torredembarra. El 8 de febrer l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol i Balcells, arquebisbe de Tarragona i primat, i el Sr. Eduard Rovira Gual, alcalde de Torredembarra, signaren l'addenda al conveni general de col·laboració per tal d'acabar de digitalitzar tot el fons parroquial de Sant Pere apòstol de Torredembarra.
- Conveni amb l'ajuntament de Vallbona de les Monges. El 13 de febrer l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol i Balcells, arquebisbe de Tarragona i primat, i l'Il·lm. Sr. Ramon Bergadà Benet, alcalde de Vallbona de les Monges, van signar el conveni de col·laboració per digitalitzar els fons documentals de les parròquies de Santa Maria de Vallbona de les Monges i Sant Llorenç Màrtir de Rocallaura.
- Conveni entre l'AHAT i l'Escola d'Arquitectura de Reus de la Universitat Rovira i Virgili. El 20 de febrer, Mn. Manuel M. Fuentes i Gasó, director de l'AHAT, i el Sr. Senyor Josep Ramon Domingo, professor de l'Escola d'Arquitectura de Reus de la Universitat Rovira i Virgili i l'Escola d'Arquitectura de Reus de la Universitat Rovira van signar el conveni de col·laboració per digitalitzar la documentació de la sèrie Reparació de Temples referents a la parròquia de Sant Joan Baptista de Valls per tal de treballar la documentació i realitzar aixecaments bidimensionals i tridimensionals d'elements arquitectònics, en cas concret del campanar de Sant Joan Baptista de Valls.
- Conveni amb la Fundació Privada Mútua Catalana. El 10 de febrer l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol i Balcells, arquebisbe de Tarragona i primat, i els Srs. Joan Josep Marca Torrents, patró president, signaren un conveni que entre d'altres punts establia un ajut econòmic per a la publicació de les actes de les I Jornades d'Història Mn. Saç Capdevila i Felip. La Repoblació del Camp de Tarragona. Estat de la qüestió.
- Subvenció atorgada per la Diputació de Tarragona per a la digitalització dels llibres sacramentals de les parròquies de la Santa Creu de Calafell, Sant Magí de Rocamora, Santa Maria de Santa Oliva, Sant Francesc i la Santíssima Trinitat de Tarragona, Sant Salvador del Vendrell, Sant Pere apòstol de Vilabella i Santa Maria de Vila-rodonà.
- Col·laboració de l'empresa Dinser Servicios Informáticos S.L. per a digitalitzar llibres sacramentals de les parròquies de Sant Jaume apòstol d'Arbeca, Santa Maria de l'Albi i Sant Pere apòstol de Reus.
- Col·laboració de la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist de Tarragona per restaurar el llibre d'ordinacions, resolucions i comptes (1640-1742), el "Llibre primer de resolucions de la Congregació de la Puríssima Sanch de Jesuchrist de la ciutat de Tarragona. any 1781". (1781-1844), Llibre de resolucions i comptes. (1588-1655) i el "Llibre de determinacions de capítols de la confraria de la Puríssima Sanch de Jesucrist de Tarragona comensant a VIII del mes de agost any de la Nativitat del Senyor MDCXV". (1615-1685). I posteriorment digitalitzar-los, juntament amb el "Llibre de resolucions de la germandat del Monte Pio de Santa Creu de la ciutat de Tarragona, establerta als 16 desembre de 1804 en la yglésia de Nazaret de dita ciutat" (1804-1836) i el "Libro en que van notados por sus nombres y apellidos los hermanos congregantes de la congregación bajo la

invocación de la Sangre de Nuestro Señor Jesucristo de la yglesia de Nazaret de la presente ciudad de Tarragona" (1817-1860).

Donacions i mecenatge

- Des del juny del 2013 l'AHAT gràcies a les col·laboracions dels investigadors, simpatitzants i amics s'ha pogut digitalitzar una gran quantitat de documentació. L'any 2017 l'AHAT trenta set particulars han patrocinat la digitalització de 211 documents, principalment documentació de fons parroquials (llibres sacramentals, testaments, capítols matrimonials, manuals notarial, etc.), però també dispenses matrimonials, expedients de reparació de temples, processos de la cúria eclesiàstica i documentació de l'Arxiu Capitular de Tarragona. Tot seguit les persones que enguany han col·laborat amb el projecte de digitalització: Rosa Albés Anglès, Ignasi Almirall Arnal, Cristina Barastegui Baget, Marc Barella Hernández, Miquel Castellví Rosell, Ramon M. Closas Mestre, Lluís Cifuentes Comamala, Jordi Domènech Gimenez, Salvador Escuté Boqué, Jean Michel Fèvre, Montse Garriga Pujals, Miquel Germà Escobedo, Albert Gil Fontanet, Francesc Xavier Guillamon Escriche, Núria Hortonedo Rullo, Alejandro López Ridao, Carles Maristany Tió, Miquel Mulero Anton, Eduard Obradó Llauredó, P. Juan Pablo Rubio, osb, Jaume Roca Fusalba, Jordi Samper Quintana, Eduard Torrell Massó, i tretze persones més que van fer aportacions anònimament.

En total des del 2013 s'han digitalitzat un total de 782 documents que ja estan disponibles a www.ahat.cat A tots gràcies per ajudar-nos a tirar endavant el projecte de digitalització!

Acció cultural

Difusió

- El 8 de gener al programa Signes dels Temps de TV3 es va emetre l'entrevista a Mn. Manuel M. Fuentes i Gasó sobre la feina feta a l'AHAT en aquests darrers anys.
- El dia 20 d'octubre Mn. Manuel Fuentes Gasó i en Joan M. Quijada Bosch van participar a la taula rodona del programa La Tarda de Radio Ciutat de Tarragona on es va parlar sobre la història i les seves fonts.
- El dia 23 de novembre en Joan M. Quijada Bosch va explicar al programa La Tarda de Radio Ciutat de Tarragona el projecte de digitalització dels fons documentals de l'arxiu.

Cursos, conferències i jornades

- El dia 28 de gener en Joan Maria Quijada Bosch participa a la taula rodona de les II Jornades de Genealogia i Arxius. Recuperant històries familiars organitzada pel el Centre d'Estudis Locals del Vilosell i l'Ajuntament del Vilosell amb la col·laboració del Centre d'Estudis de les Garrigues, a la Sala Polivalent.
- El dia 6 de febrer, van visitar l'arxiu la professora Carolina Biasi de l'Escola de Restauració i Conservació de Bens Culturals de Catalunya, acompanyada de dos alumnes.
- El dia 7 de març, van visitar l'AHAT, un grup de deu alumnes de màster de la universitat de Leipzig, acompanyats pel Dr. Eduard Juncosa Bonet.
- El dia 9 de març, a l'aula de Sant Magí va tenir lloc la conferència "L'impuls de l'arquebisbat de Tarragona en l'arquitectura, l'urbanisme i el territori durant els segles XVI-VII" a càrrec de l'arquitecte i historiador Josep Llop i Tous. L'acte organitzat per l'AHAT i l'ACT conjuntament es va programar en el marc de la commemoració del Vè centenari del naixement del qui fou Arquebisbe de Tarragona Antoni Agustí i Albanell. Hi van assistir unes 25 persones.
- El dia 16 de març, van visitar l'AHAT, una vintena d'alumnes de l'assignatura d'Arxivística del Grau d'Història de la URV, acompanyats per la professora Coral Cuadrada Majó.

- El dia 25 de maig Mn. Manuel M. Fuentes i Gasó i en Joan M. Quijada Bosch participen a la jornada "Els arxius històrics en l'entorn digital" organitzada per l'Arxiu Històric de la Ciutat de la Barcelona en motiu dels seus cents anys d'història. Durant la jornada que va tenir lloc a l'espai Francesca Bonnemaison de la Diputació de Barcelona al carrer Sant Pere Més Baix, 7, de Barcelona on es van presentar diverses experiències i projectes que apliquen algun element tecnològic en el tractament i la difusió de fons documentals custodiats en arxius històrics. La nostra aportació fou "Crowdsourcing aplicat a la indexació de llibres sacramentals".
- El dia 10 de juny a la sala Santa Tecla va tenir lloc la Trobada d'amics i col·laboradors de l'AHAT. L'objectiu era compartir experiències i agrair la col·laboració a totes aquelles persones que de manera desinteressada han participat amb el projecte de digitalització dels fons documentals. La jornada va comptar amb una conferència del Dr. Daniel Piñol Alabart "La documentació notarial i els estudis sobre la Història de la família", un col·loqui moderat per Neus Sánchez Pié amb la participació dels investigadors Salvador Escuté Gómez, Laura Pasano Torrens, Ernestina Vallverdú Briansó i Josep M. Vallès Martí, el balanç del projecte de digitalització i acte de reconeixement als col·laboradors de l'AHAT a càrrec de Joan M. Quijada Bosch. L'acte es va concloure amb un refrigeri i lliurament d'un obsequi als col·laboradors. La trobada fou un èxit i entorn a un centenar de persones van participar-hi.
- Els dies 15 i 16 de juny, a la sala de Santa Tecla del Centre Tarraconense El Seminari, va tenir lloc les III Jornades d'Història Mn. Sañç Capdevila i Felip aquest cop dedicades a Les minories socials i la justícia a l'època medieval i moderna. El primer dia van intervindre la Dra. Maria Josepa Estanyol Fuentes amb "Els jueus a la Catalunya Nova", el Dr. Joan J. Busqueta Riu amb la conferència "El Tribunal de Coltellades i els Llibres de Crims de la ciutat de Lleida: institució, font documental i usos historiogràfics", la Dra. Dolors Bramon Planas amb la ponència "Moros i moriscos a la Catalunya Nova", el Dr. Sergi Grau Torras amb "Els càtars a Catalunya" i per acabar el dia el Dr. Pau Castell Granados amb la conferència "La caça de bruixes al Camp de Tarragona". El segon dia va començar amb la Dra. Rocío Rodríguez Sánchez amb "Inquisició i sodomia", tot seguit el Dr. Àngel Casals Martínez, amb la conferència "Els bandolers a la Corona d'Aragó" i les jornades es van cloure amb la ponència "L'administració de justícia en una senyoria eclesiàstica. El cas del monestir de Poblet" del Dr. Valentí Gual Vilà.
- El dia 16 de juny a l'abadia de la parròquia de Sant Ramon de Penyafort de Masllorenç, Mn. Manuel M. Fuentes i Gasó, i en Joan Maria Quijada Bosch van explicar al rector Mn. Francesc Manresa Manresa i al seu consell parroquial el projecte de digitalització dels fons documentals de l'AHAT.
- El dia 20 de juny a la Sala Santa Tecla del Centre Tarraconense. El Seminari, va tenir lloc la presentació de la publicació de les actes del cicle de conferències "Cardenal Vidal i Barraquer. Testimoni fidel (1943-2013)" a càrrec de l'historiador Dr. Josep M. Solé i Sabaté. L'acte fou presidit pel Sr. Arquebisbe i també van intervindre Mn. Manuel M. Fuentes i l'editor el Sr. Manuel Rivera Moral.
- El dia 11 d'octubre van visitar l'AHAT, dotze d'alumnes del Grau d'Història de l'Art de la URV, acompanyats per la professora Anna Isabel Serra Masdú.
- El dia 18 d'octubre van visitar l'AHAT, nou d'alumnes del Grau d'Història de l'Art de la URV, acompanyats per la Dra. Sofia Mata de la Cruz.
- El dia 20 d'octubre, a la de conferències de l'abadia d'Arbeca Mn. Manuel M. Fuentes i Gasó, i en Joan Maria Quijada Bosch van presentar els treballs de digitalització del fons parroquial de Sant Jaume apòstol d'Arbeca.

Webs de l'AHAT, l'ACT i l'AHSP

- Des del dia 24 de febrer es pot consultar al web de l'AHAT nova documentació digitalitzada de les parròquies d'Arbeca, Barberà de la Conca, l'Espluga de Francolí, Fullea, Nalec, la Secuïta, Siurana, Sant Pere apòstol de Tarragona, Tarrés i Vilaplana, així com dispenses matrimonials.
- Des del dia 21 d'abril es pot consultar al web de l'AHAT nova documentació digitalitzada de les parròquies de Botarell, Cervià de les Garrigues, Fullea, els Omellons, Sant Pere de Reus, Ulldemolins i Vila-rodona, així com dispenses matrimonials.

- Des del dia 29 de maig es pot consultar al web de l'AHAT nova documentació digitalitzada de les parròquies d'Albi, Arbeca, Belltall, Bellvei, les Borges del Camp, Botarell, Capafonts, Cervià de les Garrigues, Riudoms, i també dispenses matrimonials i Viduïtats-Presumptes morts.
- Des del dia 14 de juny estan disponibles al canal de Youtube de l'AHAT els diversos actes que es va realitzar a la Trobada d'amics i col·laboradors de l'AHAT que va tenir lloc el 10 de juny.
- Des del dia 22 de juny estan disponibles al canal de Youtube de l'AHAT les conferències de les III Jornades d'Història Mn. Sanç Capdevila Felip enguany dedicades a Les minories socials i la justícia a l'època medieval i moderna que tingueren lloc el 15 i 16 de juny.
- Des del dia 21 de juliol es pot consultar al web de l'AHAT nova documentació digitalitzada de les parròquies d'Alforja, Arbeca, Montagut, Montbrió del Camp, Nalec, Riudoms, Rocamora, Sant Jaume dels Domenys, Santa Oliva, Senan, Sant Francesc de Tarragona, Vallmoll, Vendrell, Vilabella, Vila-rodona, Vilosell, així com dispenses matrimonials i expedients de la sèrie de reparació de temples i de cementiris.
- Des del 10 d'octubre es pot consultar al web de l'AHAT nova documentació digitalitzada de les parròquies de Cervià de les Garrigues, Masllorenç, Miramar, Sant Pere apòstol de Reus, la Santíssima Trinitat de Tarragona, Vilabella, Vila-rodona, Vilosell, i també dispenses matrimonials.
- Des del dia 25 d'octubre es pot consultar al web de l'AHAT els llibres sacramentals de la parròquia de la Santíssima Trinitat de Tarragona.
- Des del dia 15 de desembre es pot consultar al web de l'AHAT i de l'ACT nova documentació digitalitzada de les parròquies de Botarell, Cervià de les Garrigues, Constantí, Montagut, Montbrió de la Marca, Pobla de Cérvoles, Riudecanyes, Tarrés, Sant Joan Baptista de Valls, així com dispenses matrimonials, oratoris, inventaris parroquials, i expedients de reparació de temples. Per altra banda, de l'Arxiu Capitular de Tarragona es va penjar processos de la mensa capitular relatius a la Canonja.

Biblioteca auxiliar i hemeroteca

El 2017 es va continuar amb la catalogació dels llibres, revistes i fulls parroquials. Durant l'any es van catalogar 1593 llibres i es van introduir 62 títols nous de revistes i 22 de fulls parroquials. Així doncs, a 31 de desembre la biblioteca auxiliar de l'AHAT comptava amb 6.827 llibres, 287 títols de revistes i 73 fulls parroquials.

Seguint amb la política dels anys anteriors, han ingressat, tant a través de compra com per donacions, de monografies d'història local de les poblacions de l'arxidiòcesi de Tarragona, així com d'obres especialitzades d'història en general com de l'Església. En aquests sentit, el 8 de febrer el Sr. Arquebisbe va fer donació d'una part de la biblioteca del seu despatx. També es va rebre una donació de llibres duplicats del Museu Nacional d'Arqueologia de Catalunya.

Tarragona, 31 de gener de 2018

Joan M. Quijada Bosch
Tècnic de l'AHAT

Neus Sánchez Pié
Tècnica de l'ACT i l'AHSPT

Mn. Manuel Maria Fuentes i Gasó, pvre.
Director de l'AHAT